"स्वास्थ्य, शिक्षा र आर्थिक विकास, सामाजिक न्याय क्षीरेश्वरको निकास"

क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकाकाको एघारौ नगर सभामा प्रस्तुत गरीएको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट सम्बन्धी मन्तव्य

२०८०।०३।१० गते आईतबार

श्री नगर .... ज्यु, नगरसभा सचिव एंवम प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू, वडा अध्यक्ष ज्यूहरु, कार्यपालिका सदस्य ज्यूहरु, नगर सभा सदस्य ज्यूहरु, सहिद परिवारका प्रतिनिधि ज्यू, क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकाका प्रध्यापक शिक्षक ज्यूहरु, सबै बुद्धिजीवी मित्रहरु, उधोग बाणिज्य संघका अध्यक्ष, बिभिन्न राजनीतिक दलका प्रमुख तथा प्रतीनिधि ज्यूहरु, श्रीनाथ गणका प्रमुख तथा प्रतिनिधि ज्यू, ईलाका प्रहरी कार्यालयका प्रमुख एवं प्रतिनिधी ज्यू, शसस्त्र प्रहरी बल नक्टाझिझका प्रमुख एवम् प्रतिनिधि ज्यू, पूर्व जनप्रतिनिधि ज्यूहरु तथा प्रतिनिधि ज्यू, नेपाल विद्युत प्राधिकरण सखुवा महेन्द्रनगर शाखाका प्रमुख एवम प्रतिनिधि ज्यू, सर्पदंश उपचार अस्पतालका अध्यक्ष तथा प्रतिनिधीज्यु, खानेपानी सरसफाई उपभोक्ता समितिको अध्यक्ष तथा प्रतिनिधीज्यु, नेपाल कवड्डी संघका केन्द्रिय उपाध्यक्ष ज्यू, जलाद साझेदारी वन संरक्षणका अध्यक्ष ज्यू, जैसी बाबा धर्मशालाका अध्यक्ष एवम् प्रतिनिधि ज्यू, जेष्ठ नागरिक हकहित संरक्षण मन्चका अध्यक्ष तथा प्रतिनिधीज्यु, सामाजिक संघ संस्थाका प्रमुख तथा प्रतिनिधी ज्यू, नेपाल निजामती कर्मचारी युनियन धनुषा र महोत्तरीका जिल्ला अध्यक्ष ज्यू, यस नगरपालिकामा कार्यरत सम्पूर्ण राष्ट्सेवक कर्मचारीहरु, स्थानीय तथा राष्ट्रिय स्तरमा कार्यरत संचारकर्मी मित्रहरु, अन्य अतीथिज्यूहरु तथा आजको एघारौ नगर सभामा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु सबैमा मेरो व्यक्तिगततर्फबाट तथा यस क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकाको तर्फबाट हार्दिक अभिवादन !

आगामी आ.व.को बजेट चालु आ.व.को अषाढ १० गते सम्म नगरसभामा पेश गर्नुपर्ने कानुनी प्रावधान रहेकोले हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गरी आफ्ना महत्वपूर्ण समय दिई यस नगर सभामा उपस्थित हुनु भएकोमा कृतज्ञता व्यक्त गर्न चाहन्छु । नगरबासीहरुको भावनाअनुरुप टोल बस्तीस्तर र सरोकारवालाहरुबाट योजना तथा कार्यक्रमहरु प्राप्त गरि वडा समितिबाट योजना तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण गरि यस सभाबाट योजना तथा कार्यक्रम छनौट तथा तर्जुमा गर्ने कार्यमा यहाँहरु सबैको पुर्ण सहयोग रहेकोले पुनः तपाईहरु सबैमा हार्दिक धन्यबाद दिन चाहन्छु ।

बिभिन्न कालखण्डमा प्रजातन्त्र, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाका खातिर जनआन्दोलन, सशस्त्र संघर्ष तथा मधेश आन्दोलनका क्रममा शहादत प्राप्त गर्नु हुने ज्ञात अज्ञात शहीदहरु प्रती हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु ।

आगामी आ.व. २०८०।०८१ को वार्षिक नीति बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा बजेट कार्यक्रम तर्जुमा दिग्दर्शनले तोकेको पूर्ब निर्धारित समय तालिका, नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, संघियू सरकारको आवधिक योजना, संघिय सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नितीहरु, प्रदेश सरकारले लिएका आर्थिक एवं वित्तीय नीतिहरु, स्थानीय तहको आवधिक योजनाले तय गरेका प्राथमिकताहरु, नेपालले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतीवद्धताहरु, विकासका समसामयिक मुद्दाहरु सामाजिक संरक्षण, दीगो विकास, जलवायु परिवर्तन र विपद् व्यवस्थापन तथा पोषण सुरक्षा, लैङगीक सशक्तिकरण तथा समावेशी विकास, बालमैत्री तथा बातावरण मैत्री स्थानीय शासन, खुला दिशामुक्त तथा पुर्ण सरसफाई, उर्जा संकट लगायतका अन्तर सम्बन्धित विषयहरु, निर्वाचनको क्रममा हामीद्वारा जारी गरीएको निर्वाचन घोषणापत्रहरु, क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकाले आवश्यक ठानेका विषयहरुलाई आधार तथा मागदर्शनको रुपमा लिईएको छ ।

चालु आ.व. २०७९।०८० मा हालसम्म भएका महत्वपूर्ण कार्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन :

१. ONM गरेको ।

२. जग्गा वर्गिकरण ।

३. कभर्ड हल निर्माण ।

४. कोल्ड स्टोरको लागि बजेट व्यवस्थापन ।

५. सखुवा पोखरी सम्बन्धि कार्यक्रम सुरुवात ।

६. यस नगरपालिका भित्र आमा सुरक्षा कार्यक्रम संचालन गरेको ।

७. वडाको भौतिक पुर्वाधार विकास (१ देखि १० सम्म) ।

अब म यस सम्मानित नगर सभा सदस्यहरु समक्ष आगामी आ.व.२०८०।०८१ को बजेट नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

यस नगरको दशौं नगरसभामा प्रस्तुत भएका नीति, कार्यक्रम र बजेट अनुसार कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्ने समग्र बिषय क्षेत्रहरुलाई समेट्न ऐन, नियम तथा संस्थागत व्यवस्थाहरु करिब पूर्ण भई सकेको अवस्था रहेकोछ । यस महत्वपूर्ण घडीमा नगरवासिहरुको मांग तथा चाहना अत्यधिक रहेकोमा जनमतको कदर गर्दै सीमित श्रोत साधनका बाबजुद पनि बिकासका सबै

त्रहरुलाई सम्बोधन गर्ने प्रयत्न गर्दै नगरको साधन श्रोतहरुलाइ सन्तुलित एवं न्यायोचित ढङ्गबाट वितरण गर्न हरसम्भव प्रयास गर्दै आएको छु र फेरी पनि गर्ने नै छु भनी सबैमा विश्वास दिलाउन चाहन्छु। मैले निर्वाचनको समयमा जनता समक्ष गरेका वाचाहरुलाई मार्गदर्शनको रुपमा लिई आगामी दिनमा आवश्यक हुने बजेट तथा श्रोतहरुको पहिचान, संकलन तथा परिचालन गरी योजना तर्जुमा गर्न सफल हुन्छु भनी विश्वास लिएको छु।

यस नगरपालिकाको आन्तरिक श्रोत न्यून रही केन्द्र र प्रदेशको बजेटमा परनिर्भरता रहनुपरेको व्यहोरा यहाँहरु सबैलाई अवगत नै छ। यसै सन्दर्भमा आन्तरिक श्रोत बृद्धिको लागि पर्यटन एक प्रमुख श्रोत हो। धार्मिक एवं पर्यटकिय सम्भावना रहेको यस नगरपालिकामा क्षीरेश्वरनाथ महादेव मन्दिर, ऐतीहासिक तथा धार्मिक पृष्ठभुमि बोकेका दुधमती पोखरी एव अन्य पर्यटकिय स्थलको पहिचान गरी ती क्षेत्रहरुको संरक्षण एवं संवर्द्धन गर्दै प्रचार प्रसार गरी पर्यटन प्रर्बद्धनमा जोड दिईएको छ। आन्तरिक आय बृद्धि गर्न हरेक हप्तामा लाग्ने पशुबजार र अन्य हाट बजारहरुको व्यबस्थापन गर्दै व्यबसाय सञ्चालनबाट यहाँका व्यावसायीहरुले पनि स्वरोजगारका अत्यधिक अवसरहरु पाएका छन्। यस नगरपालिकामा संचालित उद्योग तथा व्यापार व्यवसायलाई करको दायरामा ल्याईनेछ। त्यसैगरी घरबहाल कर समेत आन्तरीक आय बृद्धिको एक प्रमुख श्रोत रहेकोले घरबहाल करलाई संकलन गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित गरिनेछ। सबै क्षेत्रहरुमा सकारात्मक सम्भावनाहरु रही रहँदा यसमा चुनौतीहरु पनि त्यतीक्कै छन्। मधेस प्रदेशको स्थायी राजधानी जनकपुरधामको प्रवेश बिन्दुको रुपमा रहेको शहरोन्मुख यस नगरपालिकामा रहेको सखुवा बजार साथै कृषि उत्पादनयुक्त भु-भागहरु, औरही, जलाद, हर्दिनाथ जस्ता खानीजन्य खोलाहरु, उत्पादनको लागि बजारहरुसँगै निकटता र उधोग तथा कलकारखानाको स्थापनाको प्रशस्त सम्भावना रहेको यो नगरपालिका क्षेत्रका विशेषता रहेको व्यहोरा अवगत गराउन चाहन्छु।

आदरणीय उपस्थित महानुभाव तथा सज्जन बृन्दहरु,

"स्वास्थ्य, शिक्षा र आर्थिक विकास, सामाजिक न्याय क्षीरेश्वरको निकास" भन्ने मुल नारालाई आत्मा साथ गर्दै नगरपालिकाको उपरोक्त सवल पक्ष, दुर्वल पक्ष तथा अवसरहरुलाई मध्यनजर गर्दै आगामी आ. व. २०८०।०८१ को वार्षिक नगर बिकास योजना तर्जुमा गर्दा लिईने नगर कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत भएको क्षेत्रगत **नीतिहरु** संक्षेपमा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

राजस्व परिचालन एवं श्रोत अभिबृद्धि

१. करको दरको भार नगरबासीले महसुस नहुने गरी करको दर तोकी करदाताहरुको संख्यामा बृद्धि गरी कर तीर्न प्रोत्साहन गरिनेछ। साथै नगरबासीहरुको हितको लागि नगर प्रमुखबाट घोषणा भएको **(चार किल्ला, घरबाटो, नागरिकताको सिफारिस, जन्मदर्ता, बिबाह दर्ता, मृत्यु दर्ता, बसाई सराई)** को दस्तुर निःशुल्क गरिएकोमा सो लाई आगामी आ.व.२०८०।०८१ मा पनि निरन्तरता दिईनेछ।

२. यस नगरपालिकामा दर्ता नभई संचालन भएका व्यवसायीहरुलाई दर्ता प्रकृयामा आउन व्यवसाय कर सम्बन्धि कार्यविधि अनुसार दर्ता नभएका व्यवसायहरुलाइ पसल पसलमै गएर दर्ता गरिनेछ।

३. कर प्रणालिलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन व्यापारी, उद्योग वाणिज्य संघसंग सहकार्य र समन्वय गर्दै अगाडी बढ्ने नीलि लिईनेछ।

४. सम्पत्ति कर, वार्षिक पेशा व्यवसाय कर र घर बहाल कर असुली कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाईने छ।

५ यस नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको भवन, जग्गा जमिन, हाटबजार, पोखरी तथा अन्य भौतीक सम्पत्तिको अभिलेख अद्यावधिक गरी राजस्व आम्दानी गर्ने निती लिएको छ।

६. वार्षिक रुपमा सवैभन्दा बढी कर तीर्ने करदाताहरुको अभिलेख राखी निजहरुलाई विशेष रुपले पुरस्कृत र सम्मान गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।

७. नगरपालिकाबाट उपलब्ध गराईने सेवा सुविधाका कार्यहरुलाई राजस्व चुक्ता प्रणलीसँग आवद्ध गरिनेछ।

आर्थिक विकास सम्बन्धि

१. कृषकसँग मेयर कार्यक्रम संचालन गर्न कृषकहरुको समस्या र समस्याको समाधान खोज्ने नीति लागु गरिनेछ।

२. सिँचाई सम्बन्धी हाम्रो नगर क्षेत्रभित्र इनार, स्यालो ट्युवेल, डिट ट्युवेल, मोटर, दमकल जस्ता सिँचाई अन्य उपकरणहरु वितरण गरिनेछ।

३. कृषि क्षेत्रको उत्पादन बढाई कृषकका जिबनस्तर बढाउन नगरस्तरीय कृषि नीति, र सहकारी सम्बन्धी नीति निर्माण गरी कार्यन्वयन गरिनेछ।

४. धानको बिउ, गहुँको बिउ, तरकारी तथा फलफूलका बिरुवाहरुमा तोकिएको सरकारी दरमा अनुदानको लागि रकम विनियोजन गरिनेछ।

५. पशुखोप कार्यक्रम, पशुगोठ व्यवस्थापन, पशुआहारजस्ता कार्यक्रम पशुपंक्षी विकास कार्यालयसँगको सहकार्यमा कार्यक्रम सचालन गरिनेछ ।
६. नर्सरीमा अनुदान दिई विउ विजन उत्पादन गरीने निति लिइने छ ।
७. कृषकहरुलाई आवश्यक्ता अनुसार व्यवसायिक कृषि तालिमको लागि विशेष जोड दिईनेछ ।
८. सार्वजनिक जग्गा तथा नदि किनारमा भएका बगर क्षेत्र भित्र आयमूलक बृक्षारोपण तथा फलफुलका बिरुवा रोपी आम्दानी गर्न प्रोत्साहित गर्ने नीति लिईनेछ ।
९. दुग्ध तथा मासु व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्न पशुपालक कृषकलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
१०. नगरमा औद्योगिक मैत्री बातावरण श्रृजना गरी रोजगारी श्रृजना हुने क्षेत्रमा लगानी गर्न लगानीकर्ताहरुका लागि लगानी मैत्री बातावरण श्रृजना गर्ने नीति लिईने छ ।
११. नगरका युवाहरुलाई प्राविधिक सीपयुक्त तालिम दिई रोजगारीका लागि क्षमता अभिवृद्दि गर्ने नीति लिईनेछ ।
१२. परम्परागत बाट आधुनिक, निर्वाहमुखीबाट व्यावसायिक कृषि प्रणाली स्थापनाका लागि कृषिको उत्पादन, व्यावस्थापन एवम् वजारीकरण गरीने छ ।
१३. करार खेती गर्न निति ।
१४. प्रदर्शन प्रवर्दन गर्न ।
१५. युवाहरुलाई स्वगरोजगार सृजना गर्न समृद्धि आयोजना संग लागत साझेदारीमा कार्यक्रमहरु सचालन गरिनेछ ।
१६. बैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित, मर्यादित र व्यवस्थित तथा उपलब्धिमूलक बनाउनका लागि सूचना तथा परामर्श, सिप र न्यायमा पहुँचको लागि आवश्यक क्रियाकलापहरु संचालन गरिनेछ ।
१७. यस नगरक्षेत्र भित्र संचालित गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम(मेडपा) लाई थप विकास र विस्तार गरी विशेष प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१८. यस नगरपालिका लाई पर्यटकिय नगरीको रुपमा स्थापित गरी रोजगारी सिर्जना गर्न वडा नं. ८ र ९ को विचमा जल बिहार गर्न ताल निर्माण गरिने छ ।
१९. यस नगरपालिकामा रहेको सखुवा बजार लाई व्यवस्थित गर्दै लगिने छ ।
२०. नगरभरि सिंचाई गर्नको जापनिज बोर्डिङ, पावर डिरील प्रयोगमा नरहेका पुराना बोर्डिङहरु मर्मत सम्भार गरि सुचारु गरिने छ ।
२१. यस नगरपालिकाका कृषकहरु द्वारा उत्पादीत कृषि उपजहरुको भण्डारन गर्न कोल्ड स्टोरको लागि बजेट प्राप्त भईसकेकोले आगामि आ.व. मा सो को निर्माण कार्य अघि बढाईने छ ।

<u>पुर्वाधार तथा भौतीक विकास</u>

१. बस्तीबाट वडा केन्द्र जोड्ने सडक, वडा केन्द्रबाट नगर केन्द्र जोड्ने अधुरा सडकहरुलाई विशेष प्राथमिकताका साथ निर्माण गरिनेछ ।
२. नगर यातायात गुरुयोजना निर्माण गरी लगानी सुनिश्चित गरिनेछ ।
३. नेपाल सरकारको समन्वयमा अती विपन्न परिवारको लागि छानो फेर्ने कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
४. आयोजना स्थलमा योजना सम्बन्धी स्वीकृत बजेट, लागत अनुमान, प्रारम्भ मिती, अन्तिम मिती र उपभोक्ता समितीका अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र सचिव सहितको नाम विवरण उल्लेख भएको होर्डिंग बोर्ड राख्न लगाईनेछ ।
५. मधेस प्रदेशको राजधानी जनकपुरधामको प्रवेश द्वारको रुपमा रहेको यस नगरपालिकालाई हरित सडकको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
६. दुधमती पोखरी क्षेत्रमा आबश्यक पुर्वाधार निर्माण गरी पर्यटकीय क्षेत्रकारुपमा बिकास गरिनेछ ।
७. नगर क्षेत्रमा पुर्वाधार निर्माण गर्दा महिलामैत्री, बालमैत्री, अपाङ्गमैत्री र बातावरण मैत्री गर्ने नीति लिईनेछ ।
८. भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरुको गुणस्तर कायम गर्ने कार्यलाई प्रभाबकारी बनाउन उपभोक्ता समिती र अनुगमन समितीलाई थप प्रभाबकारी बनाईनेछ ।
९. नगरमा गरीने सार्वजनिक निर्माण कार्यहरुमा उच्चस्तरको गुणस्तर कायम गर्ने नीति लिईनेछ । सार्वजनिक निर्माण कार्यहरु गुणस्तर भए नभएको अनुगमन गर्न नगर उपप्रमुखको संयोजकत्वमा अनुगमन समिती रहनेछ ।
१०. नगरपालिका क्षेत्रभित्र सानातीना पुल कल्भर्ट निर्माण र नाली सहितको सडक निर्माण कार्यलाई प्राथमिक्ता दिईनेछ ।
११. यस नगरपालिकाको दुर्गा टोलमा रहेको कवर्ड हल लाई स्तर उन्नती गर्नको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरिने छ ।

१२. यस नगरपालिकामा रहेको सरकारी, ऐलानि, परती जमिनहरु छुट्याई सो को समरक्षण गर्ने कार्यक्रमहरु अघि बढाईने छ।

१३. यस नगरपालिकाम रहेको हाईवे सडकखण्ड लाई सौन्दर्यकरण गरिने कार्यक्रम अगाडि बढाईने छ।

१४. यस नगरपालिका स्थित दुधमति पोखरीमा ओपन स्नान घर निर्माण गर्ने कार्यक्रम अघि बढाईने छ।

१५. वडाहरुमा रहेको नयाँ बाटो निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता साथ अघि बढाइने छ।

१६. यस नगरपालिकाको पहिचान स्थापित गर्न नगर प्रवेश गर्ने दुबै तिर हाईवे मा प्रवेश द्वार निमार्णको लागि आवस्यक बजेट व्यवस्थापन गरी आगामी आ.व. मो सो को कार्य अघि बढाईने छ।

१७. यस नगरमा रहेका दलितहरुको व्यवस्थीत बसोबासका लागि दलित बस्ती निर्माण गर्न संघ तथा प्रदेश सरकार संग अनुरोध गरीने छ।

वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

१) नगरलाई वातावरण मैत्री हरितनगरको रुपमा विकास गर्न बृक्षारोपण तथा वनबुटानको संरक्षण गरी हरितगृह प्रभावलाई न्युनिकरण गर्ने निती लिईनेछ।

२) विपदको अवस्थामा खोज तथा उद्धारको लागि विपद व्यवस्थापनमा कामगर्ने विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय र सुरक्षाकर्मिहरुसंग समन्वय गरी स्वयं सेवक र उद्धार राहत सामग्रीहरुको भण्डारण र पुर्व तयारीको व्यवस्था मिलाईनेछ।

३) बाढीले गर्दा डुबान भएका ठाउँहरुको सम्भावित सूची तयार गरी त्यसलाई व्यवस्थित किसिमले समाधानको अवस्था मिलाइने छ।

४) नगरका १० वटै वडा कार्यालयहरुमा फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नागरीक सचैतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ र सबै वडाहरुमा वडा स्तरीय खानेपानी, फोहरमैला, स्वच्छता समन्वय समितीलाई सक्रिय तुल्याईनेछ।

५) सार्वजनिक सडक, नाली र खुल्ला स्थानहरुमा फोहर फाल्नेलाई कानुन अनुसार कार्यवाही गरी जरिवान गरिनेछ।

६) नगरमा खुल्ला आयोजनाहरु संचालन गर्दा अनिवार्य वातावरणीय प्रभाव मुल्याकंन (IEE, EIA) को अध्ययन गरिनेछ।

७) सरुवा रोग, डेङ्गु, मलेरिया, कलाजार, जेई जस्ता रोगहरुबाट बच्नको लागि किटनासक औषधी छर्कने र जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु प्रचार प्रसारका रुपमा सञ्चालन गरिनेछ र किटजन्य रोगहरु नियन्त्रण गर्न आवश्यकता अनुसार किट नियन्त्रण र नष्ट गरिनेछ।

८) विपद व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी वनाउन विपद् व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ।

९) नगर भित्रका विपद जोखिम क्षेत्रको नक्साङ्कन तथा बस्तीहरुको पहिचान गरी स्थानान्तरणको लागि आवश्यक प्रक्रिया थालनी गरिनेछ।

१०) विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतीकार्य क्षमता विकास सम्बन्धि कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ।

११) विपद् जोखिम न्युनिकरण गर्नका लागि सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।

१२) सुरक्षाकर्मीको समन्वयमा बारुणयन्त्रको परिचालन र व्यवस्थापन प्रभावकारी बनाईनेछ। बारुण यन्त्र तथा एम्बुलेन्सको व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाईनेछ। साथै नगर प्रमुखले घोषणा गर्नु भएको कामहरुलाई उच्च प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाईनेछ।

१३) यस नगरपालिकालाई खुल्ला दिशा मुक्त नगरपालिका घोषना गरि सकिएकोमा सो को प्रभावकारी कार्यन्वयनमा समस्या देखिएकोले मानिसहरुको चाप बढी हुने स्थानहरुमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गर्न कार्य अघि बढाईने छ।

वित्तीय व्यवस्थापन सम्बन्धी

१) नगरपालिकाको नाममा रहेका वातावरण व्यवस्थापन कोष, मर्मत सम्भारकोष, दैविक प्रकोप विपद् व्यवस्थापन कोषको उद्देश्य अनुसार रकम अभिवृद्धि गरी लक्षित वर्गको हितमा बढी प्रतिफल प्राप्त हुने गरी परिचालन गर्ने नीति लिईनेछ।

२) क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकाको सबै वडाहरुबाट राजस्व सङ्कलन लगायतका कार्यहरु सम्पादन भै रहेकोले वडाका कार्यहरुलाई कम्प्यूटरको माध्यमबाट सञ्चालन गरी सूचना प्रविधिमैत्री वनाउन आवश्यक साधन स्रोत उपलब्ध गराई क्षमता विकासको लागि तालिमको व्यवस्था मिलाईनेछ।

३) क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकाको नाममा रहेको कर्मचारी कल्याणकोषलाई अभिवृद्धि गरी कर्मचारीको हितमा बढी प्रतिफल प्राप्त हुने गरी परिचालन गर्ने नीति लिईनेछ। साथै सम्पूर्ण कर्मचारीहरुको उत्प्रेरणा तथा मनोबल उच्च पार्नको लागि स्थानीय कर्मचारी प्रोत्साहन भत्ता प्रदान गरिनेछ।

४) वडास्तरबाट संकलन हुने राजश्वलाई INTERNET कम्प्यूटर प्रणालीबाट नगरपालिकाको केन्द्रिकृत प्रणालीमा आवद्ध गराई व्यवस्थित बनाईनेछ ।

५) नगरपालिकालाई आवश्यक पर्ने कार्यालय उपकरण, स्टेशनरी तथा मेशिनरी सामानहरु खरिद गर्दा गुणस्तर चिन्ह प्राप्त र ग्यारेण्टी भएका समानहरु मात्र खरिद गरिनेछ र स्वदेशी उत्पादनलाइ नै प्राथमिक्ता दिईनेछ ।

६) कार्यालयमा भएका साधन, मेशिन, उपकरणहरुको समयमै नियमित मर्मत सम्भार गर्ने, अधिकतम परिचालन गर्ने र श्रोत अभिवृद्धिमा समेत प्रयोग गर्ने साथै मर्मत गर्दा पनि प्रयोगमा नआउने मालसमानहरुलाई लिलाम बिक्रि गरीने नीति लिईनेछ ।

७) यस नगरपालिकामा भ्रष्टाचार जनित व्यवहारमा शुन्य सहनशिलताको नीतिलाई अंगिकार गरिनेछ ।

८) सङ्कलन भएका राजस्वलाई उही दिन वा अर्को दिन अनिवार्य रुपले बैङ्क दाखिला गरी सक्नु पर्नेछ । यस कार्यमा खटिएका कर्मचारीले राजस्व व्यवस्थापनमा कुनै खलल पुग्ने कार्य गरे वा गर्नलाई सहयोग गरेमा नियमानुसार कार्यवाहीको भागी बन्नु पर्ने हुन्छ ।

९) कर प्रशासनलाई चुस्त दुरुस्त बनाउने नयाँ नीति सहितका सुधारका उपायहरु अवलम्वन गरीने छ ।

<u>सार्वजनिक सेवा एवं सुशासन प्रर्वद्धन</u>

१) महिनामा एक पटक **'जनतासँग जनप्रतिनिधि'** कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाई प्रत्येक महिना वडामा गई जनप्रतीनिधिले जनतासँग प्रत्यक्ष संवाद गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

२) कार्यालय तथा वडा सचिवालयमा कार्यरत रहेका कर्मचारीहरुको समानुपातीक रुपले आबश्यक्ताको आधारमा क्षमता विकासका प्याकेज तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।

३) सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहितामा अभिवृद्धि गरी नगरपालिकाले लिएको समग्र नीति र संचालित कार्यक्रम आयोजनाले पारेको समाजिक प्रभावको लेखाजोखा गर्ने गरी समाजिक परीक्षण र सबै आयोजना कार्यक्रमहरुमा सार्वजनिक परीक्षण र वडागत रुपमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४) नगरपालिकाको अधिकारिक वेभसाईटलाई नियमित अपडेट गरी नागरीकलाई प्रवाह गर्ने सेवालाई सुचना प्रविधिमा अधारित गरिनेछ ।

५) नगरपालिकाबाट प्रबाह हुने सेवाका प्रकार र शर्तहरु उल्लेख भएका विवरणलाई नेपाली र स्थानीय भाषामा प्रशारण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । अडियो चार्टरको धारणामा यसलाई प्रयोगमा ल्याइने छ ।

६) नगरपालिकाका गतीविधिहरु नगरवासी समक्ष पुर्‍याउन नगरको मुखपत्रको रुपमा चौमासिक नगर बुलेटिन प्रकाशन गरिनेछ, साथै रेडियो, टेलिभिजन मार्फत पनि नगरका गतीविधिहरु प्रशारण गरिनेछ ।

७) नगरपालिकामा एउटा व्यवस्थित सुचना केन्द्रको स्थापना गरी संचालन गरिनेछ ।

८) नगरपालिकाको भौगोलिक सुचना प्रणाली GIS लाई प्रयोग गरी योजना तर्जुमा र राजश्व परिचालन कार्यमा उपयोग गरिनेछ ।

९) सेवा प्रवाहमा सुचना प्रविधिको प्रयोग बढाउदै Paperless adminstration इ-प्रशासन भएको कार्यालयको रुपमा विकास गर्दै लगिनेछ ।

१०) नगरपालिकाबाट जनप्रतीनिधी तथा कर्मचारीलाई गरीने पत्राचारलाई निरुत्साहित गरी SMS, email प्रणालीको प्रयोग र अभ्यासलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।

११) सेवाग्राही नागरीकहरुको गुनासो व्यवस्थापन गर्न हरेक वडामा एक जना गुनासो सुन्ने प्रतीनिधि सूचना अधिकारीको रुपमा समेत तोकी कार्यमा लगायने व्यवस्था मिलाईनेछ । साथै नगरपालिकामा समेत गुनासो व्यवस्थापनलाई थप व्यवस्थित बनाईनेछ ।

१२) क्षतीपुर्ती सहितको नागरीक वडापत्रको प्रभावकारीता वृद्धि गर्न श्रव्य दृश्य (Audio Visual Charter) प्रविधिमा आधारित नागरीक वडापत्र तयार गरिनेछ ।

१३) जनप्रतीनिधि तथा कर्मचारीहरुको आचार संहिताको कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।

१४) कर्मचारीहरुलाई कार्य सम्पादनको आधारमा दण्ड र पुरस्कृत गर्ने नीति लिईनेछ ।

१५) बिज्ञ समुहको परिचालन गरि संगठन तथा व्यबस्थापन सर्भेक्षण गरी आवश्यक कार्यान्वयन गरिनेछ ।

"स्वास्थ्य, शिक्षा र आर्थिक विकास,
सामाजिक न्याय क्षीरेश्वरको निकास"

१६) केन्द्र तथा प्रदेश सरकारद्वारा निर्धारण गरिएको नमूना दरबन्दीलाई आधार मानी यस नगरपालिकाको कार्यबोझ तथा कार्यरत कर्मचारीको आधारमा दरबन्दी स्वीकृत गरिनेछ । अनआवश्यक दरबन्दीलाई कटौती गरिनेछ ।

१७) यस नगर क्षेत्रबाट रोजगारीको लागि विदेश जानेहरुको लागि सहज श्रम स्वीकृतिको व्यवस्था गराइ पहल गरिने छ ।

१८) यस नगरपालिकाका नगरवासीहरुको हितमा नागरीकता, पासपोर्ट लगायतका अन्य प्रमाण पत्रहरुलीन जनकपुर धाउनुपर्ने अवस्था रहेकोले यस नगरपालिकामा ईलाका प्रशासन कार्यालय स्थापना गर्न पहल गरिने छ ।

सामाजिक विकास सम्बन्धी

१) क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकालाई भबिष्यमा मानवताको शहर (City with humanity) बनाउनका लागि छुवाछुत मुक्त, पुर्ण साक्षारयुक्त, पुर्णखोपयुक्त, घरभित्रको धुवाँमुक्त, पूर्ण सरसफाईयुक्त जस्ता देहाय बमोजिमका कार्यक्रमहरुलाइ अभियानका रुपमा संचालन गरिनेछ ।

- बालमैत्री शहर वाताबरणमैत्री शहर, क्षीरेश्वरनाथ नगर
- लैङिगकमैत्री शहर क्षीरेश्वरनाथ नगर
- महिला हिंसा मुक्त शहर क्षीरेश्वरनाथ नगर
- पूर्ण साक्षर शहर, क्षीरेश्वरनाथ नगर
- पूर्ण सरसफाईयुक्त शहर, क्षीरेश्वरनाथ नगर

२) महिला नेतृत्व विकास र सशक्तिकरणका लागि क्षमता विकास कार्यक्रम तथा आय आर्जनका लागि सीप विकास कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गरिनेछ ।

३) एकल तथा दलित महिलाहरुका हित प्रवर्द्धन गर्ने, सीप विकास र आय आर्जन गर्ने कार्यक्रम संचालन गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।

४) सामाजिक कुरितीको रुपमा रहेको बालबिवाह, बहुबिवाह, वोक्सी प्रथा, रुढीवाद, अन्धविश्वास एवं भ्रमहरु हटाउन सामाजिक परिचालन मार्फत सचेतीकरण गरिनेछ ।

५) क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिका क्षेत्रभित्रका सबै विद्यालयस्तरमा, समुदायस्तरमा, वडास्तरमा र नगरस्तरमा वालक्लव र वालसंजाल गठन पुनर्गठनलाई नियमित गरी क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

६) क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकालाई वालमैत्री नगर घोषणाको अवस्थामा पुर्‍याउन कार्यविधिले तोके बमोजिम कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गरिनेछ ।

७) मृगौला, मुटु, कलेजो, अर्बुद, स्पाईनल ईन्जुरी, मेनेन्जाईटिस, पक्षघात (घातक) रोग लागेको बिरामीहरुलाई दिईदै आएको सहयोग रु. १००००।०० दश हजार आगामी आ.व. २०८०।०८१ मा समेत निरन्तरता दिइएको छ ।

८) समाजिक अग्रज सम्मानित ज्येष्ठ नागरीकहरुको भूमिका र योगदानलाई उच्च महत्वका साथ आवश्यक सामग्री वितरण गरिनेछ ।

९) नगरपालिकाबाट प्रदान गरीने सेवाहरुमा असहाय अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरीक, गर्भवती, सुत्केरीलाई सेवामा अग्राधिकार दिईनेछ ।

१०) युवावर्गहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न अतीरिक्त क्रियाकलाप, व्यावसायिक तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

११) युवावर्गलाई खेलकुदको माध्यमबाट स्वस्थ्य जीवनशैली र सृजनात्मक क्षमताको विकास र समाजको प्रतिष्ठा अभिवृद्धि गर्न प्रेरित गरिनेछ ।

१२) खेलकुदको विकासको लागि प्रत्येक बर्ष खेलकुद संघसंस्थाहरुको साझेदारीमा मेयर कप खेलकुदका कार्यक्रमहरुको आयोजना गरिनेछ ।

१३) सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षक बिध्यार्थीको अनुपातका आधारमा शिक्षक दरबन्दी मिलान गरीने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

१४) नगरक्षेत्र भित्र क्रियाशिल गैर सरकारी संस्थाहरुको कार्यलाई व्यवस्थित गरी नतीजामूलक बनाउन र प्रभावकारी परिचालन गर्न गै.स.सं. परिचालन नीति बनाईनेछ ।

१५) विपन्नताका कारण कतीपय परिवारका सदस्यको मृत्यु हुँदा अन्तिम लाश सदगत गर्न समेत समस्या भएको अवस्थालाई मध्यनजर गरी मृत्यु हुने व्यक्तिहरुकोहकमा मृत्यु दर्ता गर्न आउदा घरमुली सूचकलाई एक मुष्टरुपमा रु.१००००।-(दश हजार)अन्तीम संस्कार खर्च उपलब्ध गराउदै आएको ब्यबस्था आगामी आ. ब. २०८०।०८१ मा पनि निरन्तरता दिइने छ ।

१६) ऐतीहासिक क्षीरेश्वरनाथ मन्दिर, धार्मिक ऐतीहासिक, पुरातातीवक महत्वका स्थानहरुको संरक्षण र विकासमा जोड दिईनेछ ।

१७) स्वच्छ खानेपानीमा सम्पूर्ण नगरवासीको पहुँच कायम गर्न खानेपानी सँग सम्बन्धित निकायमा पहल र साझेदारी गरी सम्भाव्य स्थानहरुको अध्ययन गरी डिपिआर तयार गरिनेछ ।

१८) **"आधारभुत शिक्षाबाट कोही बञ्चित नरहुन"** भन्ने नारालाई सार्थक बनाउन सामुदायिक विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर सुधारका अभियानका रुपमा विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरीने छ ।

१९) नगर शिक्षाको योजनाबद्ध विकास गर्नका लागि नगर शिक्षा प्रोफाइल तथा नगर शिक्षा योजना तर्जुमा गरिनेछ ।

२०) राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारुप २०७६ अनुसार आधारभूत तहसम्म स्थानिय तहले निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने स्थानिय पाठ्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।

२१) बालबिकास कक्षाका शिक्षक तथा विद्यालयका कर्मचारीहरुलाई नगरपालिकाको आर्थिक क्षमता तथा आवश्यकता अनुसार पारिश्रमिक उपलब्ध गराइनेछ ।

२२) विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउनका दिवा खाजा संचालित विद्यालयहरुलाई दिवा खाजा व्यवस्थापन तथा संचालनको लागि आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।

२३) आधारभुत तहको अन्तमा लिइने परीक्षालाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन आवश्यक वजेट व्यवस्थापन गरिनुका साथै विद्यालयमा संचालन हुने मुल्याकंन प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन तथा नगरपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरुको आवधिक परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२४) शिक्षक अपुग भएका सामुदायिक विद्यालयहरुमा शिक्षक व्यवस्थापनको लागि नगर शिक्षक व्यवस्थापन गरिनेछ ।

२५) नगरको दिगो विकासका लागि अनिवार्य र गुणस्तरिय शिक्षा प्रदान गर्न विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न प्रोत्साहनका लागि उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने विद्यालयलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।

२६) **"नगर प्रमुखसँग बालबालिका, शिक्षक तथा अभिभावक अन्तक्रिया"** नामक कार्यक्रम संचालन गरी बालबालिकाहरु प्रति जनप्रतिनिधीहरुको उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

२७) विद्यालयमा खेलकुद तथा अतिरिक्त क्रियाकलापको माध्यमबाट अनुशासन र शैक्षिक गुणस्तरको विकास गर्न आवश्यक सहयोग गरिनुका साथै नगर स्तरिय खेलकुद तथा अतिरिक्त क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

२८) नगर स्तरिय पुस्तकालय स्थापना गर्नका लागि आवश्यक पूर्व तयारी गरिनेछ ।

२९) राष्ट्रपति रनिङशिल्ड तथा नगर स्तरिय अन्य खेलकुद कार्यक्रमका साथै नगर क्षेत्र भित्रको खेलकुद विकासका लागि खेलकुद सामग्री वितरण गरिनुका साथै आवश्यक कार्य गरिनेछ । साथै नगर क्षेत्र भित्रका युवाहरुको प्रतिभाको पहिचान तथा विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३०) संघ तथा प्रदेश स्थीत शैक्षिक निकायहरुको सहयोग तथा समन्वयमा विद्यालय अनुगमन, सुपरीवेक्षण तथा शिक्षण सहयोग कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।

३१) शिक्षकहरुको पेशागत र दक्षता विकासको लागि अन्तर विद्यालय अनुगमन, अभिमुखिकरण, शैक्षिक भ्रमण तथा विद्यालयमा आधारित अभिभावक शिक्षा तालिम, प्र.अ. क्षमता विकास तथा शिक्षक तालिमको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

३२) भौतिक पूर्वाधार (कक्षा कोठा, शौचालय, विद्यालय घेराबेरा, खानेपानी, फर्निचर आदि) निर्माण तथा मर्मतका लागि सामुदायिक तथा धार्मिक विद्यालयहरुलाई आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।

३३) नगर स्तरिय वार्षिक शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण गरी नगरको शैक्षिक गतिबिधिमा एकरुपता कायम गरिनेछ ।

३४) अँग्रेजी माध्यमबाट कक्षा सञ्चालन गर्ने सामुदायिक विद्यालयहरुलाई नगरको तर्फबाट प्रोत्साहन गरिनेछ ।

३५) नगर क्षेत्र भित्रका युवहरुलाई सक्रिय गर्न ओपन जिम स्थापना गरिने छ ।

३६) यस नगर क्षेत्र भित्रका युवा युवतीहरुलाइ सक्रिय गराउन मेयर कप खलकुदहरु गराइने छ ।

३७) मातृ मृत्यू दर घटाउने उद्देश्यले यस नगरमा आमा सुरक्षा कार्यक्रम लागु गरिने छ ।

३८) ज्येष्ठ नागरीकहरुलाई सम्मान गर्दै ज्येष्ठ नागरीकहरुका स्वास्थ्य परिक्षण कार्यक्रम हरु सचालन गरिने छ ।

३९) महिलाहरुको स्वास्थ्य अवस्थालाई मध्य नगर गर्दै बाल मृत्यु दर तथा मात मृत्यु दर कम गर्न महिलाहरुको पाठेघर स्क्रनिङ गर्ने कार्यक्रमहरु लागु गरिने छ ।

४०) यस नगरपालिका स्थित प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र मा रहेको प्रयोगशाला व्यवस्थीत गरि सकिएकोमा सो लाई स्तर उन्नती गरिने छ ।

४१) यस नगरको सुरक्षा व्यवस्थापन सुदृढ गर्न सि.सि. टि. भि. क्यामेरा जडान गरिने कार्य थप गर्दै लगिने छ ।

४२) लामखुट्टेको प्रकोप नियन्त्रण गर्न यस नगर भरी औषधी छर्ने कार्यक्रम लागु गरिने छ ।

जन स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सम्बन्धी

१) क्षीरेश्वरनाथ नगरपलिकालाई स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको रुपमा विकास गर्न यस नगरमा रहेका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुको पूर्वाधार विकास र गुणस्तरीय सेवामा जोड दिईनेछ । निःशुल्क आधारभुत स्वस्थ्य सेवा सबै नागरीकको पहुचमा पुर्‍याउनेछ ।

२) महिला स्वास्थ्य स्वंमसेविका सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन संचालन व्यवस्थापन निर्देशिका बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ । स्वयंसेविका कोषहरुमा रहेका रकम बृद्धि गर्दै स्वयंसेविकाको हकहित प्रवर्द्धन परिचालन गर्न निर्देशिका बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै स्वयम सेबिकालाई मासिक यातायात वापतको खर्च रु २०००।-(दुई हजार) उपलब्ध गराउने गरीएकोमा सोलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

३) बाल एवं मातृ मृत्युदर घटाउने, बालवालिका महिला एवं जेष्ठ नागरीकको स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ । आगामी साल भित्र नगरलाई पूर्णखोपयुक्त नगर घोषणा गरिनेछ ।

४) निजी स्वास्थ्य संस्थाहरुको प्रभावकारी अनुगमन र नियमन गरिनेछ । अवैध रुपमा संचालित निजी स्वास्थ्य संस्थाहरु बन्द गराईनेछ ।

५) आम उपभोक्ताको हितलाई ध्यान दिँदै खाद्य सुरक्षा र उपभोक्ता सचेतीकरण अभियान संचालन गरिनेछ । सरोकारवालाहरुको सहकार्यमा नियमित बजार अनुगमन गरी नियमन गरिनेछ ।

६) उपभोक्ता अधिकार, गुणस्तर सम्वन्धी जनचेतना अभिबृद्धि गराउने र कालोबजारी नियन्त्रण, नियमित बजार अनुगमन गर्ने र आवश्यक मापदण्ड बनाई त्यस्ता कार्यलाई दण्डित गर्ने नीति लिईनेछ ।

७) जेष्ठ नागरीकहरुको स्वास्थ्य परीक्षण शिविर र सहायता सामग्री वितरण कार्यक्रमहरु क्षेत्रगत रुपमा संचालन गरिनेछ । ८१ वर्ष भन्दामाथिका जेष्ठ नागरीकहरुको घरमै स्वास्थ्य परिक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाउन प्रयत्न गरिनेछ ।

८) आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र तथा भवन नभएको स्वास्थ्य चौकीहरुको लागि भवन निर्माण गर्नको लागि प्रदेश र केन्द्र सरकारसँग माग गर्ने ।

९) आधारभुत १५ शैयाको अस्पताल निर्माणको लागि केन्द्र सरकारको बजेट वक्तव्यमा रहेपनि निर्माण हुन नसकेकोले सो अस्पताल निर्माणको लागि आवश्यक पहल गरिने ।

१०) यस नगरपालिका अन्तर्गतका प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र महेन्द्रनगर, स्वास्थ्य चौकी रमदैया, स्वास्थ्य चौकी गोपालपुर र स्वास्थ्य चौकी दिगम्बरपुरमा जनशक्ति सहितको स्वास्थ्य ल्याब स्थापनाको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरिने ।

११) प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र महेन्द्रनगरबाट डिजटल एक्स रे सेवा संचालन गरिनेछ ।

समग्र रुपमा यस क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिकाका गौरवपूर्ण आयोजनाका रुपमा तपसिल बमोजिमका आयोजनाहरुको लागि रकम विनियोजन गरी बजेट कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ ।

१. युवा लक्षित तथा महिला लक्षित विकास कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छ ।
२. यस नगरपालिका क्षेत्रभित्रका सीप नभएकाहरुलाई सीप सिकाउने उद्यमशिलता विकास तालिम तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम तर्फ बजेटको व्यवस्था मिलाएको छ ।
३. धार्मिक सहिष्णुतालाई आत्मसात गर्दै यस क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिकाले सबै धर्म सम्प्रदायलाई महत्व दिँदै आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छ ।
४. जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छ ।
५. प्रत्येक क्रियाकलापलाई सुचना प्रविधि युक्त बनाउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छ ।
६. यस क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिकालाई सफा सुग्घर बनाउन फोहरमैला व्यवस्थापन लाई प्रविधियुक्त बनाउन बजेट विनियोजन गरेको छ ।

७ खेलकुद कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु।
८. नगर स्तरीय गौरवका योजनाहरुको सम्भावयता अध्ययनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
९. यस नगर क्षेत्रभित्रका प्रत्येक कार्यालहरुमा इन्टरनेट विस्तारका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु।

अव म यस नगरपालिकाका गत आ.व.को आर्थिक विवरण प्रस्तुत गर्न गईरहे छु :

गत आ.व. २०७८।०७९ मा प्राप्त भएको कुल बजेट रु. ६२ करोड ९४ लाख १४ हजार मध्ये चालु खर्च तर्फ रु. ३१ करोड ९५ लाख ९५ हजार मध्ये रु. २६ करोड २६ लाख ७५ हजार खर्च (८२ प्रतिशत) र पुंजिगत वजेट को जम्मा रु. ३० करोड ९८ लाख १९ हजार विनियोजन भएकोमा खर्च रु. १७ करोड २६ लाख ५१ हजार (खर्च ५५ प्रतिशत) भएको थियो । चालु आ.व. २०७९।०८० मा कुल बजेट रु.७३ करोड ९ लाख १७ हजार रहेकोमा चालु खर्च तर्फ रु. ३८ करोड २६ लाख ९५ हजार विनियोजन मध्ये १७ करोड ८९ लाख २० हजार (खर्च ४६ प्रतिशत) र पुजिगत खर्च तर्फ रु. ३४ करोड ८२ लाख २१ हजार विज़ियोजन मध्ये ५ करोड ७७ लाख ३५ हजार (खर्च १६ प्रतिशत) भएको अवस्था छ।

अब म, यस नगर पालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को आय व्ययको विवरण प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

यस आ.व. २०८०।८१ को लागि नेपाल सरकारबाट प्राप्त वित्तिय समानुकरण अनुदान रु. १२ करोड ५६ लाख , नेपाल सरकार सर्शत अनुदान रु.१६करोड ८९ लाख , नेपाल सरकार विशेष अनुदान १ करोड ५० लाख, नेपाल सरकार समपुरक अनुदान रु ८० लाख , नेपाल सरकार राज्श्व बाँडफाँड ९ करोड ७४ लाख ७७ हजार ,प्रदेश सरकार वित्तीय समानीकरण रु. ९२ लाख ७२ हजार , प्रदेश सरकार शशर्त अनुदान रु. १ करोड, प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान रु.२० लाख , प्रदेश सरकार विशेष अनुदान रु. ३० लाख , प्रदेश सरकार राजश्व वाँडफाँड रु. ७० लाख आन्तरिक आय रु. ३ करोड १० लाख, गत मौज्दात रु. ७ करोड , सडक बोर्ड नेपालको रु. २५ लाख, युनिसेफको कार्यकम रु. १० लाख , सामाजिक सुरक्षा रु. ११ करोड ३२ लाख ५० हजार, प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यकम रु. ५ लाख ,लागत सहभागिता रु १ करोड ५० लाख , मालपोत कार्यालयबाट रु.६८ लाख गरी कुल रु. ६८ करोड ९२ लाख ९९ हजार आयको अनुमान पेश गरेको छु।

क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिकाको कुल आय मध्ये नगरकार्यपालिकाको प्रशासनिक र कार्यकम खर्च, विद्यालय र स्वास्थ्य संस्थाको प्रशासनिक र कार्यकम खर्च एवं सामाजिक सुरक्षा भत्ता, अन्य निकायबाट चालु प्रकृतिको वजेट गरी कुल चालु खर्च तर्फ रु. ३८ करोड ६० लाख र कुल अनुमानित आयबाट कुल चालु खर्च विनियोजन पश्चात बाँकी रहेको रकमबाट भौतिक पूर्वाधारको लागि क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिकाको प्रत्येक वडालाई ८० लाखको दरले जम्मा रु. ८ करोड र क्रमागत वडा स्तरीय योजना को जम्मा रु. ५ करोड बाट वडा समितिले नगरपालिकाबाट पठाईएको आधारमा वडा तहमै गर्ने व्यवस्था को लागि जम्मा रु. १३ करोड मिलाएको छु । वडा तहबाट प्राप्त भएका नगर स्तरीय योजनाहरुको लागि २ करोड र अन्य नगर स्तरीय योजनाहरु तथा कार्यक्रमका लागि १३ करोड, शिक्षा क्षेत्र विकास कार्यकमको लागि ५० लाख, स्वास्थ्य क्षेत्र विकास कार्यकम ७२ लाख कृषि विकास कार्यकममा ५० लाख, पशु विकास कार्यकमको २० लाख, महिला विकास तर्फ १० लाख, सडक बोर्डको २५ लाख, PLGCP को ५ लाख, गरि पूंजिगत खर्च तर्फ रु. ३० करोड ३२ लाख ९९ हजार गरी कुल रु. ६८ करोड ९२ लाख ९९ हजार व्यय अनुमान प्रस्तुत गरेको छु।

प्रस्तुत् बजेट तर्जुमा गर्न मार्ग निर्देशन गर्ने सम्पूर्ण राजनितिक दलका पदाधिकारीहरु ज्यू, निजि क्षेत्र तथा विकास साझेदार संस्थाका महानुभावहरु, वडा अध्यक्ष ज्यूहरु, नगरकार्यपालिका सदस्य ज्यूहरु नगर सभाका सदस्य ज्यूहरु, राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरु बुद्धिजिविहरु, आदरणीय नगरवासीहरु सबैमा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

१० अषाढ, २०८०

....

....

क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिका महेन्द्रनगर धनुषा
मधेस प्रदेश